

УДК 791.43:2

DOI <https://doi.org/https://doi.org/10.31392/cult.alm.2026.1.3>

Кондюк Денис Сергійович,

магістр богослов'я, завідувач кафедри поклоніння

Української євангельської теологічної семінарії

orcid.org/0000-0001-9890-2069

prof.education202@gmail.com

РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ РЕЛІГІЇ В СУЧАСНИХ СЕРІАЛАХ: НА ПРИКЛАДІ СЕРІАЛІВ *МЕСІЯ, ХЛОПАКИ, ВИХОВАНІ ВОВКАМИ, МІСІС ДЕВІС І ПРАВЕДНІ ДЖЕМСТОУНИ*

У статті розглядається наукова проблема репрезентації релігії в сучасних серіалах як культурного феномена, що формує суспільне сприйняття релігійного досвіду в постсекулярному світі через стереотипи та спрощені наративи. Мета дослідження – проаналізувати репрезентацію релігійних ідей, досвідів і критики релігійних проявів/традицій у п'яти серіалах 2019–2025 років (*Месія, Хлопаки, Виховані вовками, Місїс Девїс і Праведні Джемстоуни*). Методологія базується на чотирьох герменевтичних лінзах: серіал як релігійний досвід, прояв реальності, політико-економічний наратив і терапевтичний досвід. Аналіз ключових сцен показує, що серіали акцентують індивідуальну духовність, сімейні травми й пострелігійну етику, часто негативно представляючи інституційну релігію. Пропонується певний висновок, що сучасні серіали моделюють секулярну релігійність, сприяючи діалогу про віру, але водночас посилюючи стереотипи в ставленні до релігійної тематики.

Ключові слова: серіали, релігійний досвід, аналіз кіноформи, наратив, емпатія.

Kondyuk Denys,

Master of Theology, Head of the Worship Studies Department

Ukrainian Evangelical Theological Seminary

orcid.org/0000-0001-9890-2069

prof.education202@gmail.com

REPRESENTATION OF RELIGION IN THE CONTEMPORARY SERIES: BASED ON THE ANALYSIS OF *MESSIAH, THE BOYS, RAISED BY WOLVES, MRS. DAVIS AND RIGHTEOUS GEMSTONES SERIES*

This article examines the scholarly problem of religion's representation in contemporary TV series as a cultural phenomenon that shapes public perceptions of religious experience in a post-secular world through stereotypes and simplified narratives. The aim of the study is to analyze the representation of religious ideas, experiences, and critiques of religious manifestations/traditions in five series from 2019–2025 (*Messiah, The Boys, Raised by Wolves, Mrs. Davis, and The Righteous Gemstones*). The methodology is based on four hermeneutical lenses: the series as a religious experience, a manifestation of reality, a political-economic narrative, and a therapeutic experience. The analysis of key scenes reveals that the series emphasize individual spirituality, family traumas, and post-religious ethics, often negatively portraying institutional religion. A conclusion is proposed that contemporary series model secular religiosity, fostering dialogue about faith while simultaneously reinforcing stereotypes in attitudes toward religious themes.

Key words: TV series, religious experience, analysis of film form, narrative, empathy.

За останні два десятиліття наростає інтерес дослідників до ролі кіно й серіалів у перспективі їх релігійного сприйняття та впливу. Маркус Малоні говорить, що фільми й серіали формують наратив пострелігійного суспільства, яке намагається знаходити зміст життя через переживання нових смислів у серіалах і фільмах (Maloney, 2017, с. 14–18). Тож розгляд цієї форми культури та мистецтва може бути корисний для аналізу трендів і патернів сприйняття релігії в суспільстві. Наукова проблема дослідження полягає в тому, що сучасні серіали, як форма масової культури, часто представляють релігію через певні герменевтичні лінзи й наративи, що впливає на суспільне сприйняття релігійного досвіду в постсекулярному світі. Дослідження медіавпливу на соціальне сприйняття релігії все ще перебуває в стані розвитку й пошуку відповідних методологічних підходів. Загалом у популярній літературі та медіа приділяється чимало уваги рецензуванню й осмисленню серіалів, але бракує системного аналізу цих репрезентацій через багатопланові герменевтичні лінзи в контексті поєднання кіно аналізу та релігієзнавчих досліджень (Mélena Laudig, 2024).

Останні роки демонструють зростання інтересу до репрезентації релігії в сучасних медіа та його впливу на аудиторію та її сприйняття релігійного досвіду, зокрема в телесеріалах і стрімінговому контенті (Carole M. Cusack, Venetia Laura Delano Robertson, 2026). Дослідження підкреслюють медіатизацію релігії в цифрову еру, де фільми й серіали формують досвід та ідентичність (Li Linze, M. Asyiek Mat Desa, 2024; Mengxue Wei, 2024; Ding, Yidan, Yichen Xiao, Yumei Jiang, Anhua Zhou, 2025). Наприклад, у спеціальному випуску журналу Religions (Religion and Film in the 21st Century: Perspectives and Challenges, 2025) акцентується увага на діалозі між вірою та культурою через призму кіно, включаючи також і телесеріали. Деякі інші недавні дослідження аналізують емоційний і терапевтичний вплив релігійних наративів у кіно (Bai Xue, Zhongrui Wang, Yuqing Liu, Yao Song, 2024). Глобальні опитування підкреслюють потребу в точніших репрезентаціях релігії в медіа, де стереотипне відображення релігійних традицій є переважаним, але аудиторія прагне різноманітності репрезентацій (HarrisX, 2024). Також більшість

недавніх досліджень не приділяють достатньої уваги кіноформі, а акцентуються на тематичному розгляді.

Авторський внесок статті полягає в адаптації чотирьох герменевтичних лінз для аналізу конкретних серіалів 2019–2025 років, що доповнює наявні підходи, акцентуючи на пострелігійній духовності й індивідуальному досвіді не лише в серіалах, що відображають релігійні традиції, а й у тих, що прямо не мають певної релігійної ідентичності. Окрім того, аналіз запропонованих серіалів майже відсутній в академічних дослідженнях саме з урахуванням релігійного аналізу.

Мета статті – проаналізувати репрезентацію релігії в обраних сучасних серіалах (*Месія, Хлопаки, Виховані вовками, Місіс Девіс і Праведні Джемстоуни*) як культурного феномена, що формує релігійні уявлення глядачів. Основне дослідницьке питання: «Як чотири герменевтичні перспективи (серіал як релігійний досвід, прояв реальності, політико-економічний наратив і терапевтичний досвід) розкривають репрезентацію релігійних тем у сучасних серіалах і який вплив це має на формування пострелігійної духовності?»

Методологія дослідження базується на якісному аналізі через чотири герменевтичні лінзи, адаптовані з робіт ключових теоретиків релігії та медіа (Lyden, 2003; Schrader, 2018; Plate, Jasper, 1999; Wassmann, 2015). Ці підходи обрано, щоб запропонувати комплексну та багатогранну авторську модель, що поєднує ритуальний (релігійний досвід перегляду як квазі-ритуалу), реалістичний (кіноформа як прояв буття, натхненний трансцендентальним стилем Шрейдера), політико-економічний (наратив про владу та суспільні зміни) і терапевтичний (емоційний вплив як психотерапевтичний процес) виміри. Ці лінзи дають змогу комплексно охопити не лише сюжетний, а й формальний, соціальний і психологічний аспекти репрезентації релігії, що є актуальним для міждисциплінарного аналізу медіа в постсекулярному контексті. Більшість з опублікованих за останні роки досліджень не застосовують комплексний підхід до аналізу релігійних феноменів у кіно та серіалах, а також досліджують лише медіа, що безпосередньо змальовують певні релігійні традиції, а не загальне відображення досвіду віри/невір'я. Аналіз проводиться на основі

детального розгляду ключових сцен і загальних тематичних/формальних аспектів із серіалів 2019–2025 років з акцентом на релігійні теми, символи та наративи. Утім залежно від сюжету й присутності актуальних сцен/тем опис методологічної лінзи кожного серіалу може відрізнятися насиченістю. Це ще одна з причин різностороннього розгляду кожного серіалу.

1. Серіал як релігійний/ритуальний досвід

Серіал може сприйматися у своїй формі та наративі як форма релігійного досвіду. Хоча певні натяки на релігійну природу досвіду перегляду фільмів робив ще Андре Базен, але саме акцент на перегляд як релігійний досвід нещодавно зробив Джон Лайден. Він пише про перегляд як про ритуалізацію життя через надання йому нарративної форми (Lyden, 2003, с. 94, 97, 103). Лайден пропонує дивитися як на саму практику перегляду, певний ритм і «святкування» часу прем'єри, так і на формуючу природу перегляду й змістів, що сприймає глядач, і через надання простору для переживання *катарсису* (Lyden, 2003, с. 3–4, 246). Схожий погляд на присутність Бога та християнських тем у реальності кіно й серіалів висловлює й Роберт Джонсон (Johnston, 2007, с. 22–25, 312–318). Ці автори наголошують на тому, що сам перегляд є формою квазірелігійної практики та досвіду, а тематика й міфічна мова нарративів серіалів надає екзистенційні змісти, що, знову ж таки, відіграють релігійну роль і є певними ритуальними діями. Стів Нолан навіть порівнює такий досвід із переживанням літургії (хоч основний інтерес його дослідження діалог із Жаком Лаканом) (Nolan, 2009). Узагалі ідея ототожнення аудиторії з персонажем твору або публічною персоною відома як пара-соціальний зв'язок, аудиторія серіалів досить часто переносить на персонажа аспекти особистого життя, відносин і навіть особистого формування через побудову штучної «посиленої близькості» (Rojek, 2016, с. 13–16). Довготривала взаємодія з персонажем, що створюється через формат серіалу, впливає на наше «дружнє» ставлення й ототожнення своїх поглядів (у тому числі й на мораль) і почуттів з досвідом персонажів (García, 2016, с. 57–58). Отже, персонажі серіалів моделюють формат і стиль життя, а також через посилення емпатії та створення віртуальної соціальної відданості створюють переживання в житті глядача, що

можна прирівняти до впливу реальної особистості чи групи (Hickey, 2023, с. 68–69, 109–110).

2. Серіал як прояв реальності

Є дослідники, які звертають увагу на те, як передається сама реальність через екран і яку роль грає кіноформа у відображенні самого буття. Серед дослідників релігійного підходу до кіно досить впливовим напрямом досліджень стала методологія, яку запропонував Пол Шрейдер, а саме аналіз через трансцендентальний стиль. Він описує його як повільний, відсторонений, буденний, стриманий у композиції, використанні звуку чи діалогах стиль кінооповіді (Schrader, 2018, с. 12–17). Шрейдер узагальнює такий підхід особливим ставленням до часу й назвою «повільне кіно», а ефект, що він викликає, – «нудність», що акцентує увагу глядача завдяки його зусиллю надати зміст тому, що переглядається (Schrader, 2018, с. 16–21). Він розділяє його на три аспекти/підходи: камера спостереження (безсюжетний реалізм), галерея (кінематограф процесу) та мандала (кінематограф бездіяльності) (Schrader, 2018, с. 25–33). Але всі три розгалуження є трьома сторонами «повільного кіно». Трансцендентність досягається через концентрацію уваги на буденному. Можна сказати, що Шрейдер продовжив напрям і розвинув ідеї уважного неореалізму Андре Базена з його містеріальним ставленням до кінореальності, принісши трішки реформатської відстороненості в дусі Пауля Тілліха. Зазвичай така форма притаманна або артхаусним фільмам, або кінематографічним інсталяціям у галереях, але інколи деякі аспекти цього стилю можуть прослідковуватися й у серіалах.

3. Серіал як політико-економічний наратив про релігію

Брент Плейт і Девід Яспер пропонують дивитися на кіно та серіальну форму як етичний тренажер і модель для реальних змін у суспільстві (Plate, Jasper, 1999, с. 3–4, 213). Гейл Хамнер наголошує на тому, що сприйняття релігії в медіа формується саме в діалозі, взаємодії в публічному просторі (Hamner, 2016, с. 137–141, 144). Саме в заклику до дії, створенні наративу надії чи провокації, яка може спонукати до змін і є основна сила відображення релігійного. Звичайно, Жиль Делез писав про кіно, форму та культурний вплив (Deleuze, 1986; Deleuze, 1989), а Славою Жижек уже багато років використовує кінокритику

для ілюстрацій своїх досліджень Жака Лакана та застосування психоаналізу в культурі (Žižek, 1992; Жижек, 2018), тому сама ідея поєднання кіно та соціокультурного аналізу не нова. Так само й не нова ідея, що релігійний вимір життя переплітається з політико-економічною критикою суспільства. Але важливо звернути увагу на те, у які суспільні наративи вписується релігія в сучасних серіалах і який «етичний тренажер» нам вони пропонують.

4. Серіал як терапевтичний досвід

Зрештою, є автори, що підкреслюють психологічну та психіатричну роль, яку відіграють серіали в суспільстві. Наприклад, Клаудія Вассманн пропонує подивитися на кіно та серіали в контексті психотерапії, осмислення емоцій у соціумі (Wassmann, 2015, с. 1–4). Таким чином, кіносеріальна продукція, з одного боку, фіксує емоції епохи, з іншого – формує певні емоції (гнів, страх, тривожність і любов) і надає форму досвіду окремим особистостям. Саме емоційний вимір відеопродукції має потенціал впливати й формувати культуру. Вассманн підкреслює, що останнім часом саме гнів є основною емоцією медіа (Wassmann, 2015, с. 154). Також сучасна медіапродукція формується в контексті «терапевтичної культури» (культури, що культивує психологічну самосвідомість і роботу над своїми емоціями) та «режимів емоцій» (соціальних очікувань у прояві емоцій публічно), замінивши собою релігійні зовнішні прояви й терапевтичні практики (Wassmann, 2015, с. 155–156, 159). Таким чином, активно впливаючи на емоції свідомо й підсвідомо, кіносеріальна форма може закладати фундаментальні емоційні патерни та впливати на поведінку більшою мірою, ніж можуть ідеологічні послання, які комунікуються тим самим твором. Вони також надають емоційного забарвлення релігійному досвіду та сприйняттю релігії, особливо в публічному просторі.

Отже, розглянемо, які аспекти релігійності можуть виявити ці підходи в п'яти серіалах, що вийшли впродовж останніх років, відзначені увагою та активним публічним обговоренням серед глядачів. Усі розглянуті серіали вийшли на стримінгових платформах у 2019–2025 роках. Вони відрізняються за тематикою та формою, хоча в усіх так чи інакше згадується тема релігії. Вони обрані за принципом популярності й тематичної сконцентрованості на темах

релігійності й релігійного досвіду. Звичайно, можна застосувати запропоновану методологію й до інших серіалів, але заради різноманітності об'єктів дослідження тематика та форма серіалів обрана з щонайбільшою варіативністю (з точки зору платформ, жанру й першочергових тематичних акцентів).

Месія (2020, 1 сезон). Месія серіал стримінгової платформи Netflix, що описує явлення певного чоловіка, який, як виглядає з його дій і знання священних текстів, поводить себе як месія. Зібравши групу послідовників мусульман у Сирії, він подорожує до Ізраїлю, а потім з'являється в Сполучених Штатах. Упродовж своїх подорожей він спілкується з багатьма людьми, зазвичай у сократичній манері, але знаючи деталі їхнього особистого життя (включаючи агентів спецслужб різних країн). Також він творить «чудеса», які одні сприймають як чудеса, а інші – як ілюзію та маніпуляції.

1. Серіал однозначно має на меті створити простір для певного квазірелігійного досвіду. Але також він ілюструє різноманітний досвід і поведінку. Персонажі переживають видіння, зцілення, чудеса надприродних здібностей і мають надзвичайні знання. Утім у деяких персонажів виникають питання, чи це справді так? Персонажі моделюють форми як поклоніння, так і сумнівів, а також провокують переосмислити уявлення про трансцендентне та спілкування з божественним. Таким чином, серіал дійсно як моделює широкий спектр ритуально-міфічних дій, так і провокує екзистенційні питання про трансцендентне й інтерпретацію побаченого та почутого.

2. Реальність серіалу, явлена через призму особистості й розмов Аль-Масіха (месії). Його поведінка та слова кидають виклик інтерпретації того, що відбувається, не лише персонажам, але й глядачу. Серіал створює певну «додаткову» реальність, де кожен разом з героями переживає момент вибору – вірити чи ні. Така майже інтерактивність релігійного досвіду в серіалі не лише стимулює аналізувати сюжет, а створює певну напруженість в осмисленні того, що таке релігійний досвід і що саме я спостерігаю на екрані. Саме аспект серіалу пов'язаний із тим, що віра не лише зображується, а «кидається» глядачеві як виклик і вибір інтерпретації сюжету, і перетворює серіал на відображення релігійності в самій реальності, а не лише в аспектах сюжету.

3. Політично-економічне подання релігії в *Месії* сконцентроване на авраамічних релігіях і використовує багато штампів. Мусульмани показані як ті, хто зневажають жінок, постійно організовують терористичні акти та війовничі в більшості. Юдаїзм представлений досить мінімалістично й побутово (показана молитва благословення вдома). Євангельське християнство та Церква Ісуса Христа Святих останніх днів показані теж узагальнено й поверхово. Помітно й те, що хронометраж подій у США перебільшує інші локації в кілька разів, зацікавленість саме в християнській перспективі домінує над іншими. Також помітне протиставлення поколінь. Майже всі молоді персонажі відкриті до Аль-Масіха та мають релігійні переживання, в основному є активними учасниками якихось надзвичайних подій, а старші люди не чують Бога та сумніваються в ролі Аль-Масіха.

4. Серіал моделює відкритість до релігійного досвіду й менш скептичне ставлення до потенційного «месії». Кілька разів у серіалі показані ситуації примирення між людьми, або досвід прощення, як результат зустрічі з Аль-Масіхом. Важлива цінність, що являє серіал, – цілісність досвіду та мир із собою (прийняття свого минулого, на протигагу спробам його «подолати»). Майже всі персонажі показані з якимось екзистенційними проблемами, які в процесі сюжету або вирішуються, або набувають ще більшого кризового стану. Знову ж у серіалі моделюється вибір віра/невір'я та відображаються певні емоційні наслідки прийняття такого рішення.

Хлопаки (2019–2024, 4 сезони). Це серіал стримінгової платформи Amazon Prime Video, він оснований на серії графічних новел і розповідає про альтернативний усесвіт, у якому існують люди з надзвичайними здібностями – суперлюди. Ці суперлюди пов'язані з корпорацією «Vought International» і не лише рятують інших людей, а й призводять до їх загибелі, постійно створюють нові проблеми. Група колишніх працівників та інформаторів ЦРУ, ображених суперлюдьми, починає боротьбу з корпорацією (таємно співпрацюючи з ЦРУ) і намагається знищити деяких суперлюдей.

Релігійна тематика не є основною в сюжеті, у першому сезоні нам стає відомо, що супергероїня Зіронецька сповідує християнство та відвідує євангельську церкву, також в одному з епізодів показаний християнський фестиваль.

У другому сезоні ми бачимо тоталітарну організацію «Церква Колективу», яка є іронічною копією Церкви саєнтології, до неї приєднуються двоє суперлюдей. Отже, релігійна тематика не домінує в серіалі, але все ж періодично згадується.

1. *Хлопаки* моделюють досвід сумніву щодо будь-яких інституцій. Основне ставлення персонажів серіалу до всього – це скепсис і сумнів. Тому майже всі образи релігійності показані як сатира, з висміюванням певних аспектів релігії. Так, наприклад, один із християн-суперлюдей, що є лідером організації, дуже схожої на «Сумка Самарянина», говорить: «Ти маєш вірити, бо я так сказав...», водночас має таємні гомосексуальні відносини, які офіційно засуджує. Він також приписує надзвичайні здібності суперлюдей вірі та чуду Божому, але ми взаємо, що це були експериментальні ін'єкції корпорації «Vought», які він розповсюджував через свою благодійну організацію. Також на фестивалі за особливе хрещення від рук суперлюдей потрібно заплатити 15000 доларів США. Така діяльність порівнює церкву з корпорацією й посилює сприйняття релігії як однієї з інституцій «гноблення». Подібним чином і «Церква Колективу» маніпулює своїми членами, щоб мати більше впливу на державу та користуватись економічними пільгами. Катарсис *Хлопаків* – це здатність простити іншого, та піклуватися про ближнього. Саме в цьому Зіронецька бачить прояв того, що має бути божественним, а не в інституційних проявах релігії, які вона переживає.

2. Реальність *Хлопаків* не дає простору на спостереження, оскільки сама динаміка досить стрімка, а історія насичена сценами, що покликані шокувати або веселити, а не дати час на міркування. Єдині «повільні» аспекти серіалу пов'язані із сім'ями. Саме сімейність і сурогатні сімейні відносини відіграють особливу роль у серіалі, являють певну заміну церковності в досвіді персонажів. Тобто реальність як щось трансцендентне, персонажі переживають у діях піклування й зустрічі з іншим, і це не завжди подається в «повільній» візуальній формі.

3. Релігійність у серіалі майже завжди політизована та лицемірна, показана як певна форма маніпуляції людьми. Батьківщин, наслідуючи Буша молодшого та деякі заяви Трампа, говорить: «Господь хоче, щоб я влаштував

терористам Судний День... а не чекав дозволу конгресу». У другому сезоні він бореться з мігрантами, які можливо є супертерористами. Зіронець не зрікається віри в Бога впродовж подій серіалу, але її уявлення про віру дуже схожі на звичайні цінності пересічного американця, що не асоціює себе з релігією. Отже, модель релігії, яку малюють *Хлопаки*, – постхристиянська індивідуальна етика та боротьба з інституціями. Останні сезони відходять від зацікавленості в релігійній тематиці й акцентують увагу на індивідуальній етиці та особистих кризах.

4. Емоційна та психологічна складові серіалу не пов'язані з релігійним досвідом, а швидше з подоланням етичних дилем і здатністю контролювати/брати відповідальність за свої емоції. Серіал пропонує справжність і вірність як дві основні «позитивні» моделі поведінки. Релігійний аспект буденності проявляється в здатності змінюватися заради іншого, має більш філософсько-екзистенційний, ніж релігійний вимір. Так, наприклад, Зіронець підтримує Хлопаків не через питання віри чи навіть етики, а через симпатію до Г'ю Кемпбелла, можливість вибудувати більш щирі відносини в цій групі. Так само й усі травми минулого, як у «Французіка» та Кіміко Міяшіро, долаються через прийняття певної дисфункційності, співіснування в недосконалому, на протигагу формальним структурам і поверховій близькості Vought. Серіал показує здатність групи мати близькість, незважаючи на токсичність відносин, через співчуття. Саме це і є «запропонована» авторами модель для наслідування. Але знову ж це не зовсім релігійна образність, хоч і стосується тем прощення і співчуття.

Виховані вовками (2020–2022, 2 сезони). Це серіал стримінгової платформи HBO Max, що розповідає про альтернативний усесвіт і події в майбутньому. Зображене в серіалі відбувається після всесвітньої війни між атеїстами та послідовниками культу божества на ймення Сол – мітраїстами. Релігія «мітраїзм» схожа на поєднання зороастризму, ісламу й католицизму (хоча й з деякими аспектами історичного мітраїзму). У бойових діях на Землі використовувалися спеціальні бойові андроїди мітраїстів. Одну з них перепрограмували, щоб вона виростила людських дітей як мати на далекій планеті, наставляючи їх у дусі атеїзму. Важливо, щоб

діти виростили в рамках єдиної тотальної ідеології, щоб запобігти новій війні через протистояння інакшостей. Але на цю планету потрапляють і представники ворожої фракції, а завдання андроїда набуває химерних форм і призводить до дивних наслідків.

1. Серіал моделює чітку структуру ритуалів. Кожна фракція має певний розклад дня, певні ідеологічні дії, молитви, сповідання віри, анекдоти, місця поклоніння, але все структуровано. Навіть атеїстична ідеологія показана як простір створення міфів і ритуалів. Квазі-релігійність наповнює всі сфери. Також серіал моделює постійні сумніви у своєму досвіді. Майже кожен персонаж, навіть андроїди, переживають кризу ідентичності й переглядають своє уявлення про віру та невір'я. Цікаво, що бажання молитися чи, навпаки, не дотримуватися ритуалів з'являється в персонажів, коли їм нав'язується протилежна практика.

2. У *Виховані вовками* велика увага приділяється простору й природі. Але найбільшим концентратом релігійного виміру реальності є переживання зустрічей між людьми, зіткнення їхніх світоглядів. Глядача також занурюють у суб'єктивний досвід персонажів, так кидаючи виклик відстороненій інтерпретації подій. Певним чином глядача підштовхують переживати сумніви та дивуватися разом із персонажами, що періодично відкривають нові виміри певної духовності або незрозумілості того, що відбувається (особливо в контексті невідомості іншої планети). Інколи ми можемо спокійно спостерігати життя, концентруючись не лише на словах і сюжеті, а переживаючи цілісність досвіду персонажів у тому часопросторі, де вони знаходяться.

3. Може здатися, що серіал критикує модель тотальної релігійної системи, але насправді він кидає виклик світогляду обох фракцій. Атеїсти переживають видіння й чудесні події, що здавалися б неможливими. А мітраїсти переживають кризу сприйняття іншого як ворога та невідповідність догматів досвіду. Як радикальна ідеалізація об'явлень Сола, так й ідеалізація раціональності призводять до кризи й навіть смерті. Серіал пропонує середній шлях помірної віри та помірного скепсису з бажанням домовлятися й співіснувати. Уявлення про усесвіт швидше пов'язане з агностицизмом і відкритістю до нового досвіду та інформації. Діти в серіалі

є рушіями діалогу й тими, хто вибудовує мости скепсису й вірі між двома групами. Їхній образ навіть у чомусь перекликається з тим, що ми можемо спостерігати в серіалі *Месія*.

4. Основна тема серіалу – досвід сім'ї, піклування, любов батьків, а також незвичний досвід реальності (поза інтенціями персонажів). Ці теми проходять через історії всіх основних постатей. Також у серіалі кидається виклик розумінню контролю над ситуацією окремими індивідуумами, бо ті, хто шукає духовного досвіду, не завжди його переживають, а ті, хто не шукає, періодично його отримують. Серіал моделює певну емоцію піклування та позитивної відкритості до реальності в її багатошаровій складності. Найбільшим викликом для персонажів є конфлікт між відносинами розбудови сім'ї та відчуттям обов'язку, певних ідеологічних зобов'язань. «Чудеса», що ми можемо спостерігати, не пояснюються, тому глядач сам вирішує сприймати їх натуралістично чи в контексті релігійного надприродного досвіду.

Micic Devic (2023, 1 сезон). Серіал стрімінгової платформи Reacock. Історія розповідає про монахиню, сестру Сімону, яка веде боротьбу проти всемогутнього штучного інтелекту (ШІ) під назвою Місіс Девіс. Цей ШІ направляє життя людей через персональний навушник, пропонуючи «мир» у всьому світі через контрольоване, передбачене алгоритмами життя. Сімона вирушає на пошуки Святого Граалю, що допоможе зупинити Місіс Девіс і її техноправління. Глядач занурюється в її квест, упродовж якого вона стикається з абсурдними ситуаціями, де переплітаються віра, технологія та людська потреба в сенсі. Серіал поєднує елементи наукової фантастики, комедії та філософських роздумів про релігію в цифрову еру з сатирою на тему сучасної залежності від гаджетів та універсальних «правильних» відповідей від ШІ платформ, а також інтегрує в усе це пошуки трансцендентного в повсякденному.

1. Серіал створює ритуальну структуру через «квести», які передає персонажам Місіс Девіс, і завдання Ісуса для Сімони. Ці «священні паломництва» нагадують релігійні практики. Наприклад, щоденні взаємодії з ШІ, де користувачі отримують «крила» за виконання завдань, подібно до релігійних обрядів і «духовної» винагороди. Духовний досвід показується не через викладення догматів, а як безпосереднє

«емпіричне переживання» персонажів. Сімона буквально розмовляє з Ісусом у кафе, що існує поза простором і часом, і проходить шлях від чернечої послуху до надприродного прозріння. Її віра проявляється не в протистоянні алгоритму, а у відновленні довіри до ближніх. І ці розмови з Ісусом мають повторюваність і певну ритуалізовану структуру. Хоча логіка серіалу – це як раз «переростання» цієї залежності й здатність відпустити цю «постійну присутність».

Перегляд серіалу сам по собі може бути квазірелігійним досвідом, де глядач ототожнюється із Сімоною, переживаючи катарсис через її сумніви у вірі та виклики, що кидають персонажам нові технології. Парасоціальний зв'язок із персонажами, такими як Сімона чи її колишній чоловік Вайлі, посилює «штучну близькість», де аудиторія переносить на них аспекти особистого життя, формуючи моральні погляди через довготривалу взаємодію. Це призводить до певної «посиленої близькості», де перегляд стає формою літургії з катарсисом у моменти об'явлення, як у сценах із примиренням.

2. Серіал проявляє реальність не через трансцендентальний стиль, а через парадокси відносин між батьками й дітьми. Зустрічі з «іншим» (ШІ, видіння Ісуса) занурюють у суб'єктивний досвід, кидаючи виклик відстороненій інтерпретації та відкриваючи духовні виміри реальності, де технологія стає містичним елементом.

Реальність серіалу проявляється в здатності бачити інакшість у ближньому, давати йому/їй простір вибору. Візуально всі важливі моменти показані як погляд у вічі іншому, навіть у «внутрішніх» подорожах у кафе Ісуса. Тому релігійна складова, так само як і складова алгоритму, накладаються в зустрічі з близькою людиною.

Хоча варто зауважити, що певна медитативна кінематографічність дійсно використовується у важливі моменти історії, контрастуючи з динамічною, наповненою подіями та зміною локацій, основною формою оповіді.

3. Релігійна складова серіалу досить очевидна, але багато її вимірів подаються у формі стереотипів. *Micic Devic* постійно іронізує з образами християнської традиції: Грааль і тамплієри в рекламі взуття, черниця-фокусниця, Христос як коханий (у тому числі з легким сексуальним підтекстом). Утім Ісус тут уособлює не церковну формальну владу, а близькість зустрічі, стає альтернативою алгоритмічній

всеомогутності Місіс Девіс. Його кафе дарує постійну присутність і піклування. З іншого боку, Місіс Девіс називає себе «вона», створюючи материнську ілюзію турботи, але водночас установлює всесвітній культ слухняності в обмін на відчуття задоволення користувача.

Micis Devic є притчею про новий тип квазірелігійної поведінки, а саме через демонстрацію певної технорелігійної повсякденної взаємодії з ШІ (і в цій аналогії трохи випереджаючи час, бо лише зараз щоденна взаємодія та консультації з різноманітними формами ШІ перетворюється на буденність), адже людство делегує штучному інтелекту приймати етичні рішення й рішення загалом. Також делегує духовне керівництво і створює простір для певного «посвячення» себе за бонуси у владу ШІ. У цій асоціативній лінії серіал є і політико-економічним нарративом, де релігія вписується в критику капіталізму та влади. Місіс Девіс є метафорою корпорацій (наприклад, таких як Google, Meta, чи Amazon), що контролюють суспільство через «умиротворяючі» алгоритми, подібно до релігійних інституцій у масовій свідомості.

Можна також сказати, що глядач опиняється в просторі, де релігійне й технологічне не конфліктують, а сплітаються в нову форму. Однак досягається це через кітчеве поєднання стереотипів і щодо релігії, і щодо ШІ. Наприкінці не відкидається надприродна присутність та існування Бога, але акцент зміщується на зрозумілу більшості глядачів близькість матері та дитини. Релігія перетворюється на шлях до примирення з собою, як це стається у випадку Престона Вайлі, або примирення з близькими – у випадку Сімони.

Релігійний досвід хоча й не нівелюється, але, по суті, зводиться до цього «примирення». Наприклад, «перехід» Вайлі є певним поміранням для себе минулого, щоб повернути відчуття гідності в теперішньому. Також усі ключові ролі й динаміка крутяться навколо жіночих персонажів, так що й «Великим босом» виявляється Марія, мати Ісуса. Тому можна сказати, що автори серіалу намагаються показати егалітарну перспективу на релігію та релігійний досвід з певною психологізацією цього релігійного досвіду.

4. *Micis Devic* пропонує терапевтичний досвід через проживання різноманітних емоцій і станів: розчарування, смутку, гніву та проявів

ніжності. Сімона проживає травму втрати батька (а насправді, матері, з якою вона майже розірвала зв'язок після смерті батька), а глядач долучається до горювання через її подорож, що, у свою чергу, розширює питання примирення на декілька історій, бо ж насправді всі ключові персонажі долають шлях примирення з певною втратою та здатність рухатися далі (Сімона, Престон, Артур Шредінгер, Марія, Місіс Дейвіс). Релігійна ж складова тут є лише фоном, хоча фактично певні складові прощення, безумовної любові та здатності довіритися в серіалі присутні. Повернення права вибирати, як будувати своє життя наприкінці серіалу, теж кидає виклик і в релігійному плані, бо кожен має сам визначити, чим був його попередній досвід (і для глядача серіалу, досвід перегляду теж).

Праведні Джемстоуни (2019–2025, 4 сезони). Комедійний серіал НВО, що розповідає про сім'ю євангельських християн Джемстоунів, які керують мегацерквою в Південній Кароліні. Історія фокусується на питаннях корупції в релігійному середовищі, сімейних конфліктах, шантажі та спробах зберегти імперію «євангелія процвітання». Серіал суміщає сатиру, вульгарний гумор, сімейні цінності, теми прощення та віри.

1. *Праведні Джемстоуни* пропонує певний релігійний досвід через іронію. Глядач зустрічається з абсурдом духовного лицемірства, але водночас із моментами нелукавої віри та проявів відвертості в міжособистісних відносинах, коли персонажі несподівано переживають примирення. У сценах похоронів, проповідей чи навіть родинних сварок і бійок проступає парадокс милості й покаяння, бо ж, попри комічну оболонку, це також драма про пошук смислів і спасіння у світі, де «Бог» став брендом, що на ньому заробляють гроші та що подається як ще одна з форм західного капіталізму.

Звичайно, у серіалі відображаються недільні й інші регулярні зібрання, але основний образ певного обряду – родинний обід, навколо якого й відбуваються ключові розмови майже всіх сезонів. Таким чином, ритуальність Джемстоунів проявляється в сімейному колі обіду, а не в публічному просторі богослужінь. Цей сімейноцентризм, звичайно, можна пояснити основою сюжету, який вибудовується передусім навколо відносин у сім'ї, а не пошуків трансцендентного.

2. Реальність *Джемстоунів* подається в кітчевій формі, майже так само як і в *Micis Devic*

і *Хлопаках*. Тут буквально немає часу для міркувань про реальність. У певному розумінні реальність *Праведних Джемстоунів* – це реальність «Тік-Ток відео», де майже все швидко, пафосно й гіперболізовано. Можна сказати, що мова реальності серіалу посилює його іронічний тон і підкреслює стрімкість розвитку подій.

3. Політична й економічна реальність серіалу відіграють важливу роль у сюжеті. У кожному сезоні викривається певний аспект релігійних стереотипних практик американського соціуму (від груп атлетів, схожих на рух «Pro Ministry», до подоби сімейного служіння «Focus on the Family»). У першому сезоні бачимо викриття морального подвійного життя. Другий сезон показує внутрішню боротьбу між родинами проповідників, перетворюючи євангельські церкви на подоби гангстерських сімей. Третій сезон розширює сатиру на релігійно-політичний рівень. З'являються християнські мілітаристи «Брати завтрашніх вогнів», які є поверховою пародією на деякі релігійні групи з південних штатів і загалом «республіканського виборця» в стереотипному узагальненому сприйнятті. Четвертий сезон загострює увагу на медіаборотбі між різними євангельськими кланами та порушує питання публічного прийняття ЛГБТК+ у євангельському середовищі, але знову ж не без стереотипізації.

Серіал продовжує лінію іронії на релігійну тематику в кітчевій формі, започатковану ще в мультсеріалах *Сімсопи* та *Південний парк*. Утім критика та іронія серіалу не йдуть у глибину проблем, висміюючи лише стереотипні публічні прояви, а релігійність загалом, як і в *Хлопаках*, передається як узагальнена терпимість до інших та індивідуалістична постхристиянська етика. Основний посил усіх сезонів – Бог любить нас у нашій недосконалості, а нам важливо приймати інших і давати їм шанс (і собі теж). Критика ж євангельських церков передусім стосується моральної зверхності в комунікації із суспільством, тому більшість сезонів і деміфологізують «ідеальне моральне життя» церковних людей.

4. Терапевтична складова *Праведних Джемстоунів* проявляється в психологізації релігійного досвіду. Бог у цьому світі не мовчить, але являється через дивні та комічні події (блискавка, бджола, навала сарани, допомога мавпи-капуцина тощо). У першому сезоні після смерті

Емі Лі серіал являє неіронічне примирення родини в молитві за Малюка Біллі. І схожі прозріння відбуваються в кульмінації кожного сезону, але вони мають природу сімейного відновлення й примирення, а не релігійного прозріння. Хоч чудеса в серіалі й не відкидаються, вони не відіграють особливої ролі, а релігійна діяльність більш схожа на психологізовану консультацію людей у важких обставинах. Глядачу створюють модель сімейної широти, де релігійна складова є вторинною.

Отже, завдяки стрімінговим платформам і перезавантаженню ставлення до серіалів, зміні їх форми й тривалості (Jenner, 2018, с. 1–20), багато з аспектів досліджень, що стосувалися кіно в період останніх п'ятдесяти років кіноаналізу, можна застосовувати й до серіальної форми. Динаміка й тематика сучасних серіалів більш відкриті до діалогу навколо релігійних тем та осмислення певного релігійного або схожого на нього квазірелігійного досвіду. Утім більшість образів релігії та релігійних практик у наведених прикладах показані досить шаблонно та без намагання передати їх ідеологічний зміст (ураховуючи носіїв цих поглядів). У наведених прикладах помітний акцент на індивідуальному досвіді як більш позитивному «релігійному досвіді». Також діти та підлітки представлені в позитивному світлі в їх сприйнятті нового досвіду, у тому числі релігійного (акцентуючи увагу на більш мирному сприйнятті релігії, у більшості випадків). Також помітна тенденція передавати релігійний досвід через акцент на досвіді сім'ї та подоланні сімейних травм і розділень.

Усі розглянуті серіали (особливо *Хлопаки* та *Праведні Джемстоуни*) негативно представляють релігійну традиційність, колективність і догматизм, натомість пропонуючи індивідуалістичну віру, що має певну узагальнену до очікувань соціуму етику та більш схожу у своїх проявах до агностицизму як форму позитивної релігійності. З такої перспективи погляд на релігію і ритуал залишається в рамках пізнього модерну й заохочує приватну релігію секулярності. Утім цікаво, що більше уваги приділяється залученню глядача в релігійний досвід персонажів і створенню певного вторинного досвіду, оснований на виборі між вірою та сумнівом. Це особливо помітно в *Месії*, *Виховані вовками*, *Міс Дейвіс*, у яких досвід персонажів

може змінитися через переживання чогось, що не вписувалося в їхню світоглядну систему. Отже, серіали ставлять і моделюють багато герменевтичних питань для сучасних глядачів, з одного боку, пропонуючи секулярний образ релігії, з іншого – намагаються створити певну пострелігійну духовність.

Із запропонованих підходів до аналізу релігійного виміру серіалів найбільше уваги приділяється створенню певних ритуалів, або терапевтичних циклів, трохи менше – соціально-економічній критиці релігійних організацій. Найменш присутня форма «повільного кіно», хоча й періодично проявляються аспекти медитативної кінематографії, що дає змогу приділяти більше уваги самій реальності, представленій на екрані. Наприклад, серіали *Справжній детектив* чи *Я знаю, що це правда* приділяють велику увагу спогляданню й осмисленню реальності, у тому числі і її релігійного виміру, але такі серіали поки що не є досить поширеною формою розмови про релігію

та релігійний досвід. Однак цікаво, що в різних формах у серіалах від *Проповідника* та *Добрих передвісників* до *Нового Папи* тема релігійного досвіду, релігійних організацій і представників релігії набуває все більшої популярності.

Також важливо пам'ятати про спостереження багатьох дослідників (наприклад: Nochimson, 2019, с. 15–27), що сама форма серіалів формує загальне уявлення про етику, релігійний досвід та образ релігії через залучення глядача в довготривалі парасоціальні зв'язки й зіставлення себе з досвідом персонажів. Отже, серіали однозначно формують досвід і погляди, але глибина аналізу та самі образи залишаються поверховими й швидше посилюють спотворене сприйняття релігій, ніж її пояснюють широкому колу глядачів. Утім, можливо, зацікавленість продюсерів серіалів релігійною тематикою в останні роки може й призведе з часом до більш наближених до реальності персонажів та історій у їхньому релігійному вимірі.

Список використаних джерел:

- Жижек С. (2022). Погляд навкис. Вступ до теорії Жака Лакана через популярну культуру. Київ : Комубук.
- Cusack, Carole M., Venetia Laura Delano Robertson, eds. (2026). Handbook of Contemporary Religion, Film, and Television. Brill Handbooks on Contemporary Religion 24. Leiden : Brill.
- Deleuze G. (1986). Cinema 1: The movement-image. Minneapolis, MN : University of Minnesota Press.
- Deleuze G. (1989). Cinema 2: The time-image. Minneapolis, MN : University of Minnesota Press.
- Ding, Yidan, Yichen Xiao, Yumei Jiang, Anhua Zhou. (2025). The Mediatization of Religion: How Digital-Age Film and Television Reshape Interfaith Experiences. *Religions*. № 9. P. 1172. <https://doi.org/10.3390/re116091172>.
- García A.N. (Ed.). (2016). Emotions in contemporary TV series. London : Palgrave Macmillan. <https://doi.org/10.1007/978-1-137-56885-4>.
- Hamner M.G. (2016). Imaging religion in film: The politics of nostalgia. New York, NY : Palgrave Macmillan.
- Harris, X. (2024). The Global Faith and Entertainment Study, report commissioned by Faith & Media Initiative. February 12. URL: https://cdn.prod.website-files.com/62227e42d75f1324a7537c67/65ca782424caafdca10e5d2_2024-02-12-global-faith-and-entertainment-study-master.pdf.
- Hickey W. (2023). You are what you watch: How movies and TV affect everything. New York, NY : Workman Publishing.
- Jenner M. (2018). Netflix and the re-invention of television. Cham : Palgrave Macmillan.
- Johnston R.K. (Ed.). (2007). Reframing theology and film: New Focus for an emerging discipline. Grand Rapids, MI : Baker Academic.
- Laudig M. (2024). The Righteous Gemstones. By Danny McBride. 2019–2023. Max video. *Religious Studies Review*. № 50. P. 349–350. <https://doi.org/10.1111/rsr.17159>.
- Linze L., M. Asyiek Mat Desa. (2024). Exploring the Intersection of Religion and Cinema: Trends and Reflections in Contemporary Film Culture. *Journal of Ecohumanism* 3. № 4. P. 225–35. <https://doi.org/10.62754/joe.v3i4.3500>.
- Lyden J. (2003). Film as religion: Myths, morals, and rituals. New York, NY : New York University Press.
- Maloney M. (2017). The search for meaning in film and television: Disenchantment at the turn of the millennium. UK : Palgrave Macmillan.
- Nochimson M.P. (2019). Television rewired: The rise of the auteur series. Austin, TX : University of Texas Press.
- Nolan, S. (2009). Film, Lacan and the subject of religion: A Psychoanalytic approach to religious film analysis. London, UK : Continuum.
- Plate S.B., Jasper D. (Eds.). (1999). Imag(in)ing otherness: Filmic visions of living together. Atlanta, Ga : Oxford University Press.

Rojek C. (2016). *Presumed intimacy: Para-social relationship in media, society and celebrity culture*. Malden, MA : Polity Press.

Schrader P. (2018). *Transcendental style in film: Ozu, Bresson, Dreyer*. Oakland, CA : University of California Press.

Wassmann C. (2015). *Therapy and emotions in film and television: The Pulse of our times*. London : Palgrave Macmillan. <https://doi.org/10.1057/9781137546821>.

Wei, Mengxue. (2024). Mediatization of Religion and Its Impact on Youth Identity Formation in Contemporary China. *Religions* 15. № 3. P. 268. <https://doi.org/10.3390/rel15030268>.

Xue B., Wang Z., Liu Y., Song Y. (2024). Faith in frames: unveiling therapeutic narratives in religion-related cinema through computational analysis. *Frontiers. Public Health*. № 12. P. 1385379. doi: 10.3389/fpubh.2024.1385379.

Žižek S. (2008). *Enjoy your symptom!: Jacques Lacan in Hollywood and out*. New York, NY : Routledge.

Серіали:

Добрі передвісники. (2019–2023). Amazon Studios.

Я знаю, що це правда. (2020). HBO.

Місія. (2020). Netflix.

Місіс Девіс. (2023). Peacock.

Проповідник. (2016–2019). AMC.

Виховані вовками. (2020–2022). HBO Max.

Хлопаки. (2019 – present). Amazon Studios.

Новий папа. (2020). HBO.

Праведні Джемстоуни. (2019 – present). HBO.

Справжній детектив. (2014 – present). HBO.

References:

Cusack, Carole M., and Venetia Laura Delano Robertson, eds. (2026). *Handbook of Contemporary Religion, Film, and Television*. Brill Handbooks on Contemporary Religion 24. Leiden: Brill,

Deleuze, G. (1986). *Cinema 1: The movement-image*. Minneapolis, MN: University of Minnesota Press.

Deleuze, G. (1989). *Cinema 2: The time-image*. Minneapolis, MN: University of Minnesota Press.

Ding, Yidan, Yichen Xiao, Yumei Jiang, and Anhua Zhou. (2025). “The Mediatization of Religion: How Digital-Age Film and Television Reshape Interfaith Experiences” *Religions* 16, no. 9, 1172. <https://doi.org/10.3390/rel16091172>.

García, A.N. (Ed.). (2016). *Emotions in contemporary TV series*. London: Palgrave Macmillan. <https://doi.org/10.1007/978-1-137-56885-4>.

Hamner, M.G. (2016). *Imaging religion in film: The politics of nostalgia*. New York, NY: Palgrave Macmillan.

Harris, X. (2024). “The Global Faith and Entertainment Study, report commissioned by Faith & Media Initiative”, February 12, Retrieved from: https://cdn.prod.website-files.com/62227e42d75f1324a7537c67/65ca782424caafdca10e5d2_2024-02-12-global-faith-and-entertainment-study-master.pdf.

Hickey, W. (2023). *You are what you watch: How movies and TV affect everything*. New York, NY: Workman Publishing.

Jenner, M. (2018). *Netflix and the re-invention of television*. Cham: Palgrave Macmillan.

Johnston, R.K. (Ed.). (2007), *Reframing theology and film: New Focus for an emerging discipline*. Grand Rapids, MI: Baker Academic.

Laudig, M. (2024), *The Righteous Gemstones*. By Danny McBride. 2019–2023. Max video. *Religious Studies Review*, 50, 349–350. <https://doi.org/10.1111/rsr.17159>.

Linze, L. and M. Asyiek Mat Desa, (2024) “Exploring the Intersection of Religion and Cinema: Trends and Reflections in Contemporary Film Culture”, *Journal of Ecohumanism* 3, no. 4, 225–35. <https://doi.org/10.62754/joe.v3i4.3500>.

Lyden, J. (2003). *Film as religion: Myths, morals, and rituals*. New York, NY: New York University Press.

Maloney, M. (2017). *The search for meaning in film and television: Disenchantment at the turn of the millennium*. UK: Palgrave Macmillan.

Nochimson, M.P. (2019). *Television rewired: The rise of the auteur series*. Austin, TX: University of Texas Press.

Nolan, S. (2009). *Film, Lacan and the subject of religion: A Psychoanalytic approach to religious film analysis*. London, UK: Continuum.

Plate, S.B., Jasper, D. (Eds.). (1999). *Imag(in)ing otherness: Filmic visions of living together*. Atlanta, Ga: Oxford University Press.

Rojek, C. (2016). *Presumed intimacy: Para-social relationship in media, society and celebrity culture*. Malden, MA: Polity Press.

Schrader, P. (2018). *Transcendental style in film: Ozu, Bresson, Dreyer*. Oakland, CA: University of California Press.

Wassmann, C. (2015). *Therapy and emotions in film and television: The Pulse of our times*. London: Palgrave Macmillan. <https://doi.org/10.1057/9781137546821>.

Wei, Mengxue. (2024). "Mediatization of Religion and Its Impact on Youth Identity Formation in Contemporary China" *Religions* 15, no. 3: 268. <https://doi.org/10.3390/rel15030268>.

Xue, B., Wang, Z., Liu, Y. and Song, Y. (2024). "Faith in frames: unveiling therapeutic narratives in religion-related cinema through computational analysis" *Frontiers. Public Health*. 12:1385379. doi: 10.3389/fpubh.2024.1385379.

Žižek, S. (2008). *Enjoy your symptom!: Jacques Lacan in Hollywood and out*. New York, NY: Routledge.

Žižek, S. (2022). *Pohliad navskis. Vstup do teorii Zhaka Lakana cherez populiarnu kulturu [Looking awry: An introduction to Jacques Lacan through popular culture]*. Kyiv: Komubook [in Ukrainian].

Television series:

Good Omens. (2019–2023). Amazon Studios.

I Know This Much Is True. (2020). HBO.

Messiah. (2020). Netflix.

Mrs. Davis. (2023). Peacock.

Preacher. (2016–2019). AMC.

Raised by Wolves. (2020–2022). HBO Max.

The Boys. (2019– present). Amazon Studios.

The New Pope. (2020). HBO.

The Righteous Gemstones. (2019– present). HBO.

True Detective. (2014– present). HBO.

Дата першого надходження статті до видання: 02.01.2025

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 20.01.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 25.03.2026